

N:o 51.

Af Herr **N. J. Boström**: *Angående rätt för enskilda jernvägsanläggningar att utan särskild ersättning ansluta sig i samtrafik med tillstötande stambanor.*

Enär statens jernvägstrafikstyrelse under innevarande år uppsagt alla med enskilda jernvägsbolag uppgjorda kontrakt om samtrafik, som det synes, dels i afsigt att bringa de enskilda jernvägarne till en trafiktaxa lika med statens, dels ock, som det förspörjes, fordra en högre afgift af de enskilda jernvägarne för samtrafiken och göromå- lens bestridande å föreningsstationen. Uti förra hänseendet vore det visserligen en lättnad för tjenstemännen vid statens jernväg; men jag tror föga, att detta uppväges af de svårigheter, som uppstå för de enskilda jernvägarne, hvilka blifvit anlagda under helt olika förhållanden och ehuru statens jernvägstrafiktaxa sistlidne år blifvit omarbetad, innehåller den dock stora oegentligheter, som de enskilda banorna uti sin taxa blifvit förhindrade att rätta. Uti senare fallet, rörande ersättning för samtrafiken och expeditionens besörjande vid föreningsstationerna, vågar jag föreslå att statens jernvägstrafik utan förlust kan och bör besörja samtrafiken emot den ersättning, som i allmänhet af enskilda jernvägar hittills ingått och kommer att ingå i tillförande af passagerare och gods.

Då flere jernvägsbolag af staten erhållit lån till hälften eller $\frac{2}{3}$ af kostnadsförslaget emot 4 procent ränta och 2 procent amortering samt dertill fritt från så väl ränta som amortering under anläggnings- tiden 3 à 4 år, så synes att sådant bolag blifvit väl tillgodosedt. Andra jernvägsbolag finnas, som icke varit så lycklige, utan måst till största delen af banker och bankirer till ofta $5\frac{1}{2}$ procent ränta och 2 à $2\frac{1}{2}$ procent årlig amortering samt 10 à 12 procent kapitalrabatt, lika-

som att så ränta som amortering vid första årets slut måst erläggas; häraf torde lätt inses i huru olika ställning de jernvägsbolag kommit, som erhållit statens understöd, emot dem som samma saknat.

Man torde icke kunna förneka, att de jernvägar, som icke erhållit statens understöd genom lån, kunna i förhållande till sin längd eller storlek vara lika nyttiga för så väl landet i allmänhet som orten den genomgår och, om den har sin ändpunkt vid statens jernväg, tillföra denna lika stora inkomster som den jernväg, hvilken erhållit låneunderstöd af staten; erkännas bör, att alla de jernvägar, som beröra statens, tillföra dessa såväl gods- som passagerareinkomster. Häraf torde framgå, att de enskilda jernvägarne, som förut icke af staten erhållit låneunderstöd, måtte på det sätt understödjas af staten, att samtrafiken och expeditionen vid anslutningsstationen utan ersättning må enskilda jernvägsbolag medgifvas.

På grund af hvad anfördt är, vågar jag föreslå, att de enskilda jernvägsbolag, hvilka med ändpunkt sammansluta sig till stambanorna, måtte tillåtas samtrafik med dem samt vid föreningspunkten få såväl stationsgöromålen som expeditionen i öfrigt af statens tjänstemän utan ersättning besörjd.

Stockholm den 27 Januari 1881.

N. J. Boström.